

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України
з питань освіти, науки та інновацій

24 жовтня 2025 року

Веде засідання Голова Комітету БАБАК С.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, шановні колеги, будемо починати, щоб не затягувати сьогоднішнє засідання комітету.

Шановні колеги, розпочинаємо засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій. Сьогодні у порядку денному шість питань.

Перше. Про проект Закону України про пріоритетні напрями наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності.

Друге. Про проект Закону України про підтримку та розвиток інноваційної діяльності.

Третє. Про проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів у зв'язку із ратифікацією Конвенції Ради Європи про запобігання насильству щодо жінок та домашньому насильству й боротьбу з цими явищами (Стамбульська конвенція) з питань освіти та підготовки спеціалістів.

Четверте. Про проект Постанови Верховної Ради України про затвердження положень про премії та стипендії Верховної Ради України.

П'яте. Про внесення змін до складу робочої групи для підготовки до другого читання проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законів України щодо фінансування здобуття вищої освіти та надання державної цільової підтримки її здобувачам".

Шосте. "Різне".

Шановні колеги, чи є в когось доповнення, зауваження, пропозиції до порядку денного?

Якщо немає, то прошу проголосувати. Хто – за?

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

КОЛЕБОШИН С.В. Колебошин – за.

ГРИЩУК Р.П. Грищук – підтримую.

ЛИС О.Г. Лис – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вистачає.

Хто – утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги. Рішення прийнято одноголосно з тих, хто знаходиться з нами.

У зв'язку з тим, що представник уряду, який має доповісти перше і друге питання, доходить до нас, я би сказав, піднімається стрімко до нас.

Якщо ви не заперечуєте, давайте розпочнемо, напевно, з четвертого і п'ятого питань, нам тоді буде простіше. Немає заперечень, колеги?

Якщо немає, то давайте перейдемо одразу до четвертого питання. Про проект Постанови Верховної Ради України про затвердження положень про премії та стипендії Верховної Ради України.

Шановні колеги, як ви пам'ятаєте, десь у серпні, 19 серпня 2025 року, ми з вами прийняли Постанову Верховної Ради про нагороди Верховної Ради України. Вона змінює назви всіх премій і стипендій, і інших нагород, які готуються Верховною Радою України. У зв'язку з цим виникла необхідність переробити Постанову про премії та стипендії Верховної Ради України, яка включає шість, здається, наших документів: це премія Верховної Ради України тепер імені Бориса Грінченка, премія імені Пилипа Орлика, премія імені Василя Сухомлинського, премія імені Ігоря Юхновського, стипендія імені Івана Огієнка, стипендія імені Бориса Патона і стипендія імені Григорія Сковороди. Це ті наші премії і стипендії, які проходять через наш комітет, власне, ви знаєте... А, одна з них, це, до речі, паралельно сьома – це премія, яка, точніше, стипендія... ні, премія, яка йде через Комітет молоді і спорту. Отже, ми підготували нових шість положень, всі вони вам розіслані.

Чи є в когось до них зауваження, пропозиції? Немає.

Шановні колеги, тоді, якщо ви не заперечуєте, то ставимо на голосування проект рішення. Але проект рішення буде не зовсім звичним, для нас новеньким, але разом з тим всім зрозумілим, сподіваюсь.

Отже, проект рішення. Інформацію голови Комітету з питань освіти, науки та інновацій про Постанову Верховної Ради України про премії та стипендії Верховної Ради України взяти до відома.

Доручити секретаріату Комітету з питань освіти, науки та інновацій доопрацювати проект постанови з урахуванням техніко-юридичних правок відповідно до статті 93 Конституції України в порядку законодавчої ініціативи народними депутатами України членами Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій та Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту за згодою (нерозбірливо) в установленому порядку на розгляд Верховної Ради України проект Постанови Верховної Ради України про премії та стипендії Верховної Ради України.

Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до статті 96 та частини третьої статті 138 Закону України "Про Регламент Верховної Ради України" включити проект Постанови Верховної Ради України про премії та стипендії Верховної Ради України до порядку денного чотирнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та за наслідками його розгляду прийняти за основу та в цілому.

Доповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України з представлення цього проекту Постанови Верховної Ради України визначити народного депутата України голову Комітету з питань освіти, науки та інновацій.

Контроль за виконанням цього рішення покласти на голову комітету.

Шановні колеги, прошу голосувати. Хто – за?

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

ГРИЩУК Р.П. Грищук, підтримую.

ППА Н.Р. Піпа – за. Я не можу включити камеру. Будь ласка, зарахуйте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми вас по голосу...

КОЛЕБОШИН С.В. Колебошин – за.

ГРИШИНА Ю.М. Гришина – за.

_____. Я випадково руку підняв, но я – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги, одноголосно. Рішення прийнято.

Незважаючи на те, що до нас вже доєднався представник уряду, все одно давайте одразу пройдемо і п'яте питання порядку денного і повернемося до першого. Пункт п'ятий порядку денного: про внесення змін до складу робочої групи для підготовки до другого читання проекту Закону України реєстраційний номер 10399.

Юлія Миколаївна, будь ласка, вам слово.

Відключилася від нас Юлія Миколаївна. Тоді я вам коротко поінформую, шановні колеги, що є пропозиція включити в робочу групу замість пана Михайла Винницького, який залишив посаду в Міністерстві освіти і науки, додати до робочої групи Миколу Валерійовича Трофименка, заступника міністра освіти і науки, і Олександра Володимировича Сича, заступника керівника нашого секретаріату. Я сподіваюся, що немає зауважень, заперечень.

Якщо ні, то ставлю на голосування проект рішення в тому вигляді, в якому він вам всім наданий. Хто – за? Прошу проголосувати.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

КОЛЕБОШИН С.В. Колебошин – за.

ППА Н.Р. Піпа – за.

ЛИС О.Г. Лис – за.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

_____. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Хто – утримався?

_____. *(Не чути)* за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Проти? Немає.
Дякую, колеги. Рішення прийнято одногolosно.

І давайте переходимо тепер до першого пункту порядку денного. Про проект Закону України про пріоритетні напрями наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності (реєстраційний номер 13629), поданий Кабінетом Міністрів України. Доповідачем є представник уряду, власне, пан Денис Курбатов, заступник міністра. Співдоповідачем буде Валерій Колюх, голова підкомітету.

Пане Денисе, будь ласка, вам слово.

КУРБАТОВ Д.І. Дякую, Сергій Віталійович.

Доброго дня! Шановні народні депутати, шановні колеги! В своєму виступі коротко представляю даний законопроект про пріоритетні напрями наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності, який був внесений урядом в парламент 15.08.2025 року.

Цей законопроект перш за все спрямований на те, щоб впорядкувати пріоритетні напрями наукової діяльності, яких зараз в системі налічується більше 500. Отже, вони не є апріорі пріоритетними напрямками. Ми говоримо про формування єдиної системи пріоритетів наукової та інноваційної діяльності зі строками на 10 років – довгострокові, які визначаються Верховною Радою, і середньострокові – на 5 років, які затверджує Кабінет Міністрів.

Однією з новацій є те, що ці напрями формуються новим механізмом, механізмом форсайтних досліджень, прогнозно-аналітичних, які враховують широко міжнародний доступ, а також шлях України щодо інтеграції в європейський дослідницький простір.

Ключовою зміною закону, він спрямований на те, щоб мати інструменти фактично фінансування і розв'язати ту задачу, яка дуже давно була нерозв'язаною в науковій сфері, що у нас будь-яке дослідження повинно було здійснюватись згідно з пріоритетами, тому, власне, їх з роками і стала така велика кількість, нагадаю, більше 500. Тепер ми розмежуємо ці речі. Базове фінансування буде йти за результатами державної атестації і буде враховувати академічну автономію наукових установ і в межах нього можна буде робити дослідження більш широко спрямування. Все конкурсне фінансування буде йти за вузькими пріоритетами, напрацьованими за форсайтним дослідженням, яких повинно бути не більше 15. Таким чином ми

зможемо суттєво оновити підходи до наших пріоритетів в науці та інноваціям, сформувати єдину цілісну систему. Нагадаю, що цей законопроект ми розробляли в тісній співпраці з комітетом, тому велике прохання підтримати його за основу, зрозуміло, з можливістю його подальшого доопрацювання в робочій групі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Денисе.

Валерій Вікторович Колюх, будь ласка, голова підкомітету.

КОЛЮХ В.В. Шановні колеги, доброго дня. Дійсно, ми довго працювали над цим законопроектом з Міністерством освіти, науки. І вирішили дійти висновку об'єднати пріоритетні напрямки науки і науково-технічної і інноваційної діяльності, хоча дискусійним до цього часу залишається питання доцільності об'єднання цих пріоритетних напрямків. Зокрема, це зазначено у висновку Національної академії наук стосовно того, що варто все ж таки розмежувати ці пріоритетні напрямки, тому що реалізація пріоритетних напрямків, як вони стверджують, здійснюється за підтримки... наукові і науково-технічні напрямки здійснюються за рахунок бюджетних коштів, а інноваційні напрямки можуть здійснюватись в тому числі за рахунок публічно-приватного партнерства. Тобто якщо виходити з такої точки зору механізму реалізації, то, можливо, варто їх об'єднати. Проте ми зійшлись на порозумінні, що в одному законі закріплюємо пріоритетні напрямки науки і науково-технічні, і інноваційні. Тому підкомітет у своєму висновку підтримав дану пропозицію і рекомендує комітету ухвалити цей законопроект за основу.

І єдине ще таке дискусійне питання, яке зазначив у своєму висновку Науковий комітет Національної ради України з питань розвитку науки і технологій про те, що, можливо, варто змінити строки довгострокових пріоритетів з 10 до 7 років у зв'язку з необхідністю узгодження з стратегічними циклами Європейського Союзу, проте тут виникає питання, коли ці стратегічні цикли починаються у них. Да, і як ми впишемося в їхні стратегічні цикли семирічні, коли почнемо відраховувати період набуття чинності нашого закону, тобто тут також дискусійне питання. У мене все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валерій Вікторович.

Шановні колеги, хто хоче задати питання, взяти участь в обговоренні, той може натиснути кнопку підняти руку і, звісно, потім йому буде надано слово.

КИРИЛЕНКО І.Г. Сергій Віталійович, якщо дозволите, можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Григорович, ви поза конкурсом. Звісно. Іван Григорович, будь ласка.

КИРИЛЕНКО І.Г. Сергій Віталійович, не покидає думка те, що ми вже перемогли у війні, вже нас нічого особливо не турбує, у нас є купа проблем в різних сферах економічного життя, соціального життя і так далше, ми виграли вже війну, вже можна спокійно переходити до мирної, творчої роботи. На жаль, дійсність зовсім інша.

Подивіться в історію, я хочу звернутися до уряду, подивіться в історію. Історія Кореї: аналогічний закон виносить на парламент очільник держави, сам виходить на трибуну. Це тоді, коли американці стомилися вже від цієї війни і сказали: "Ребята, все вместе, но на месте. Оце вам демаркаційна лінія, 40 кілометрів, все, мир. Мир, все, дружіть".

Південна Корея – це, ну, три чернігівських області по території, ресурсів немає ніяких. Північна Корея – це страх і ужас! – вся промисловість, все там. І тоді Південна Корея зрозуміла, що виживати треба за рахунок власних ресурсів. Виходить на трибуну очільник держави і говорить: "Затягуємо пояси до хребта, все, що є, люба копійка, яку економимо, на науку, на науково-технічний прогрес, на технологічні прориви, на інновації, на інтелект". Сказали – зробили. Сказали – і зробили. Де сьогодні Південна Корея? Сьома економіка світу, бо всі наукові розробки, все, що було зосереджено в одному напрямку, працювало на оборону, на оборонний комплекс. Це були такі інновації, які потім спокійно перекочували в інші галузі. Ви знаєте, в які. ВВП Південної Кореї сьогодні в 10 разів більше, ніж ВВП України, в якій всі ресурси є, вся періодична система Менделєєва, слава богу, є.

Друзі, я б оце хотів почути з трибуни Верховної Ради. На трибуну виходить Прем'єр-міністр, молодий уряд, ініціативний, інноваційний, з хваткою, який знає, як перемогти цього ворога тільки за рахунок технологічних проривів, тільки за рахунок інновацій, тільки за рахунок інтелекту. Ми створили кулак, ми сюди даємо, отак, отак, отак, отак. І ми вже ж протягом всієї війни в деяких речах досягали переваги. Ну, не вистачає просто концентрації зусиль, зосередженості. Знову так спокійно говоримо, що в нас от скільки напрямків. Та все правильно, друзі! Але треба ворога перемогти – це раз, а, по-друге, ми ж розуміємо, що він нікуди не подінеться, що ми змушені будемо бути на вістрі науково-технічного прогресу, зважаючи, тим паче, атаку зараз штучного інтелекту, кругом же штучний інтелект йде, ну, кругом, в усі сфери. У нас там є щось чи немає? Та все в один кулак зібрати, все в один кулак, дати фінансування, всіх людей, заробітні плати поставити, поставити задачі чіткі. Ну, таке хотілось би почути, ну от таке... Ну, а так мирна доповідь мирного часу, ми якось там з Європою, щоб ми синхронізували... Та що синхронізовувати! Друзі, війна на вулиці.

Дякую. Це побажання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іван Григорович.

Почуємо, пане Денисе?

КУРБАТОВ Д.І. Безумовно. Пане Іване, я насправді абсолютно вдячний за цей виступ. І рух нами цього закону він не відмінє всього того, що ви сказали, і не відмінє того, що уряд над цим працює кожного дня.

І насправді фінансування. На наступний рік сфера науки і інновацій в Україні вперше отримає доволі суттєве зростання, це плюс 41 відсоток, більше ніж 5 мільярдів саме на проєкти першочергові, які пов'язані з обороною, з економікою, з інноваціями, з перемогою. Тому цей конкурс державного замовлення, який, до речі, сьогодні ми вже вдруге в цьому році другу чергу оголошуємо, саме під державні пріоритети, під оборонні пріоритети. Вперше фінансуватись буде державно-приватне партнерство, тому що ми відстаємо в економіці в багатьох сферах технологічно, і ми розробили такий інструмент.

Цей закон необхідний, тому що концентрувати ресурси по 500 пріоритетам, які є зараз, дуже важко. Тому ми змінюємо це, концентруємо фінансування саме на ті питання справедливо, які ви озвучили.

Дякую.

КИРИЛЕНКО І.Г. Сергій Віталійович, маленька репліка.

А як ви дивитесь все-таки на те, щоб з цим законом на трибуни вийшла Прем'єр-міністр? І не обмежувати в часі, проголосувати зміну регламенту 10 хвилин, щоб вона, ну, от сказала те, що ми говоримо, тільки сказала так по-прем'єрски. Вона ж ініціативна людина, уряд ініціативних людей зібрався, щоб подих відчули, що да, ми зараз візьмемося так, і як кажуть, попрем, за Урал загоним. Як ви дивитесь на цю пропозицію? Щоб, дійсно, люди відчули, країна відчула, що це пріоритет. Да, ми тут сконцентруємо зусилля, да, ми от тут перемаємо!

Сергій Віталійович, це від вас залежить.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я би з радістю. Іван Григорович, ви знаєте, все, що від мене залежить, буде зроблено однозначно. Погоджуюсь з вашою думкою.

Пані Оксана Червякова, да, Офіс Уповноваженого. Будь ласка.

ЧЕРВЯКОВА О.В. Так. Дякую, Сергій Віталійович, і за ініціативу, і за надане слово.

Я з точки зору Уповноваженого і нашого правозахисного напрямку підтримую цю ініціативу, цей закон. І дуже важливо, щоб всі зміни в нашій державі були науково обґрунтованими. Дійсно, війна, дійсно, потрібна пріоритизація і, дійсно, потрібно об'єднання, тому що пріоритети мають бути одні, і як державний бюджет, так і будь-які інші джерела фінансування, які можуть нам допомогти зробити обґрунтовані наукові висновки для впровадження, імплементації, це і законодавча сфера, і технічна, ну, тут же і гуманітарні, і технічні науки ми будемо об'єднувати. І в тому числі треба

вирішити питання фінансування науки, коли в Європі науковці за дослідження отримують гроші, а в Україні науковців вимушені платити гроші. Тобто це на часі. Це потрібно впроваджувати. І саме цього потребує країна, яка знаходиться з 2014 року в міжнародному збройному конфлікті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. У війні, да.
Пані Наталія Романівна, будь ласка.

ППА Н.Р. Да. Я коротко. Хочу підтримати насправді Івана Григоровича і голову комітету, що, так, дуже би хотілося чути, що і... що прем'єрка підтримує, що насправді піде від перших осіб держави, щоби насправді на науку, потреби і технології зверталася більша увага, щоб ми могли не тільки в дронах чи в РЕБах робити прориви, але насправді щоб ми все-таки змогли зосередитися і дати прориви і в інших сферах і галузях. Я дуже вірю, що ми на це спроможні. Тому підтримую те, що попередньо сказано.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Наталія Романівна.
Володимир Устименко, будь ласка, директор інституту...

УСТИМЕНКО В.А. Дякую.

Шановний Сергій Віталійович, члени комітету! Я представляю Національну академію наук. Підтримуємо, безумовно, цей проект, який спрямований на актуалізацію наших досліджень. Хотілося б звернути увагу, крім того, що було озвучено, що в статті 4 проекту передбачається коригування середньострокових пріоритетів. І, на жаль, Національна академія наук не застосовується як один з органів, який може висловитись з цього приводу. Мені здається, що це не дуже правильно. І враховуючи попереднє висловлювання депутатів, учасників, що мають бути обґрунтовані в тому числі коригування пріоритетних напрямів, прохання врахувати ще й позицію Національної академії наук при коригуванні таких напрямів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Денис Ігорович, буде почута академія наук?

КУРБАТОВ Д.І. Безумовно. Насправді будуть почуті всі конструктивні думки. У нас ще попереду робоча група, я думаю, ми доопрацюємо це.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Денисе.
Пані Інна Шатова, Міністерство економіки

ШАТОВА І.О. Шановний пане голову, шановні члени комітету, від Міністерства економіки я хотіла би зазначити про те, що ми надавали пропозиції і зауваження до цього законопроекту. Але з огляду на важливість закону, його зміст ми не наполягаємо на своїх зауваженнях, оскільки вбачаємо можливість їх доопрацювання головним розробником при підготовці до другого читання, якщо таке буде. Так що підтримуємо в цілому винесення на перше читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тільки у мене в документах Міністерство економіки повідомляє про відсутність пропозицій та зауважень до законопроекту в документах, які...

ШАТОВА І.О. Да, ми надавали їх раніше, тому я хотіла зазначити, щоб воно не було як наші зауваження. Хотілось би зазначити, що Мінекономіки підтримує цей законопроект в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Дякую, пані Інно. Я думаю, що ми в будь-якому разі, це буде не дуже швидкий шлях між першим і другим читанням, тому ми однозначно створимо робочу групу, яка буде доопрацьовувати законопроекти, вочевидь всі центральні органи виконавчої влади отримають запрошення долучитися до цієї робочої групи.

Дякую вам дуже за вашу позицію, за позицію Мінекономіки, за роботу, яку робите.

ШАТОВА І.О. Ми залучимося. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександра Антонюк, будь ласка.

АНТОНЮК О.В. Да, від імені Наукового комітету ми теж не наполягаємо на узгодження 7 років. Закон дуже важливий, ми розробляли спільно з паном Денисом і багато чого і від Наукового комітету було враховано. Із задоволенням ввійдемо в робочу групу по доопрацюванню.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Олександра.

Колеги, хто ще хоче висловитись з цього законопроекту? Якщо ніхто, то можемо переходити до прийняття рішення. Перед цим, знаєте, хочеться сказати, напевно, тільки одну фразу, вона така достатньо класична: як довго ми його чекали. Всі ми пам'ятаємо, як з моменту, напевно, початку нашої каденції підійшли до кінця попередні пріоритети, які визначалися Верховною Радою на 10 років. І як кожного року ми з вами просили уряд внести нові пріоритети або новий закон про пріоритети. І кожного року ми з вами під час COVID, початку повномасштабної продовжували дію попередніх для того, щоб у нас не зупинилися наші магістральні і стратегічні наукові дослідження.

І, нарешті, ми маємо закон, внесений Кабінетом Міністрів. Напевно, могли б його напрацювати самі, але не хотіли відверто, тому що вважаємо, що настільки важливий закон має подаватися все ж таки, при всій повазі до нашої роботи, не від народних депутатів, а від представників уряду. Нарешті, ми з вами маємо проект, з яким ми можемо почати працювати.

Тому, шановні колеги, приймаємо рішення, виносимо його на найближче засідання Верховної Ради, голосуємо в першому читанні. Продовжуємо потім роботу над другим. Всі центральні органи виконавчої влади національна і галузеві академії наук, Науковий комітет, звісно, і інші стейкхолдери отримають запрошення доєднатися, дати своїх представників у робочу групу. Прошу уважно поставитись до всіх запрошень, дати справді людей, які будуть працювати в робочій групі. Щоб потім не сталося так, що робоча група прийме рішення, а якийсь стейкхолдер про це нічого не знає, тому що його представник не доходить до засідання робочої групи. Це не проста робота, повірте мені як людині, яка бачила десятки робочих груп по великим законам, але ця робота потрібна, важлива, і це якраз та робота, яка реально впливає.

Тому, шановні колеги, ставлю на голосування проект рішення.

Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до частини третьої статті 93 Регламенту Верховної Ради України включити проект Закону України про пріоритетні напрями наукової і науково-технічної та інноваційної діяльності (реєстраційний номер 13629), поданий Кабінетом Міністрів України, до порядку денного чотирнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.

Відповідно до пункту першого частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України реєстраційний номер 13629, поданий Кабінетом Міністрів України, за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Доручити Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій доопрацювати зазначений законопроект з урахуванням пропозицій і поправок суб'єктів права законодавчої ініціативи, пропозицій, висловлених у висновку Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій від 24 жовтня 2025 року, відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні.

Доповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання визначити народного депутата України, голову підкомітету з питань науки та інновацій Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій Коліуха Валерія Вікторовича.

Хто – за? Прошу проголосувати.

КОЛЕБОШИН С.В. Колебошин – за.

(Шум у залі)

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

ППА Н.Р. Піпа – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги. Рішення прийнято одногolosно.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Пункт 2: про проект Закону України про підтримку та розвиток інноваційної діяльності (реєстраційний номер 13715), поданий Кабінетом Міністрів України. Доповідачем знову буде Денис Ігорович Курбатов, заступник міністра освіти і науки, співдоповідачем – Валерій Вікторович Колюх, голова підкомітету.

Пане Денисе, будь ласка.

КУРБАТОВ Д.І. Дякую, пане Сергію. І, перш за все, дякую вам і комітету за підтримку Закону про пріоритети. Це, дійсно, важливий законопроект.

Цей, наступний наш законопроект, не менш важливий: про підтримку та розвиток інноваційної діяльності, - яким пропонується визнати таким, що втратив чинність, застарілий Закон "Про інноваційну діяльність", який має цілу низку бюрократичних перепон і не відіграє тієї ролі, яку повинен відігравати, для розвитку інновацій.

Нашим законопроектом вперше в українське законодавство вводяться такі важливі поняття в інноваціях, які давно працюють у світі, як: стартапи, бізнес-інкубатори, бізнес-акселератори, інноваційні кластери, спіноф-компанії, центри трансферу технологій, дослідницькі центри передового досвіду, інноваційні хаби, кластери тощо. Тобто вперше визначено поняття національної інноваційної екосистеми і, скажімо, описано основні напрями її роботи.

Окрім того, дуже важливо, що ми передбачили і вводимо окремо державну підтримку інновацій через механізми пільгового кредитування, інноваційних грантів, інноваційних ваучерів, державного замовлення, фінансування інноваційно орієнтованих досліджень, інноваційного партнерства та багатьох інших.

Прийняття цього закону сприятиме зростанню обсягів інноваційної продукції, кількості інноваційно активних підприємств, що дуже важливо при зміні структури економіки, яка у нас повинна перейти від сировинної до економіки доданої вартості та економіки знань.

Просимо підтримати цей законопроект за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Денисе.

Валерій Вікторович, будь ласка.

КОЛЮХ В.В. Колеги, даний законопроект ми детально розглянули на засіданні підкомітету з питань науки та інновацій, прийняли рішення рекомендувати комітету прийняти його за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валерій Вікторович.

Шановні колеги, хто хоче висловитися з цього питання? Пані Інно, будь ласка.

ШАТОВА І.О. Шановні члени комітету, позиція Міністерства економіки щодо цього законопроекту аналогічна попередньому. Ми не наполягаємо на наших зауваженнях і вважаємо, що вони можуть бути з головним розробником враховані за доцільності при підготовці до другого читання. В цілому підтримую як... і така ж позиція в нас була на підкомітеті. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Інна.

Володимир Анатолійович Устименко, будь ласка.

УСТИМЕНКО В.А. Дякую, Сергій Віталійович.

Хотів би звернути увагу на деякі питання, пов'язані з нормопроєктуванням і правилами. Дійсно, закон важливий, ми підтримуємо загалом. Але застосовуються нові терміни, які от відповідно до правил нормопроєктування не знайшли свого відображення. Ми у своєму висновку це позначили. І враховуючи, що ми спрямовані всі на те, щоб закон дійсно виконував регулюючу роль і не передбачав різночитання і так далі, тобто отакі питання ми поставили для того, щоб чітко було зрозуміло і закон врегульовував ті відносини, на які він спрямований. Є таке визначення: правова визначеність чітка має бути в цьому законопроекті.

Загалом ми підтримуємо. І враховуючи такі техніко-юридичні опрацювання, щоб не було у нас, скажемо так, дерегуляції.

І ще одне таке питання. Враховуючи, що Закон "Про інноваційну діяльність" скасовується, в ньому було передбачено ведення Державного реєстру інноваційних проєктів. Питання таке стоїть доцільності скасування, тому що, коли є систематизація і доступ загальний до переліку інноваційних проєктів, ми вважали, що це є позитивним і інформативно забезпечуючим цей інноваційний розвиток.

Дякую. Загалом підтримуємо і дякуємо міністерству за ініціативу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Володимир Анатолійович.

Денис Ігорович, прокоментуйте, будь ласка.

КУРБАТОВ Д.І. Я вдячний за всі коментарі і підтримку.

Щодо реєстру. Насправді це має і негативний ефект, тобто це додаткова бюрократія, потрапляння і контроль цього реєстру має певні

ризиків. Якщо ми будемо дійсно нову інноваційну економіку, ну, не створимо ми перелік там з тисячі, а може сотень тисяч, куди ми прямуємо, різних інноваційних проєктів у державі. Тому вважаємо цей реєстр неактуальним, але водночас на робочій групі можемо додатково обговорити цю пропозицію, можливо в ній якесь є інше раціональне зерно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Денис Ігорович.

Колеги, хто ще хоче висловитися? Поки ви думаєте, я прокоментую щодо попереднього коментаря Володимира Анатолійовича по правовій визначеності. Так, однозначно, треба щоб вона була, ми завжди на цьому наполягаємо. І навіть якщо щось пропустили автори законопроекту на перше читання, обов'язково виправляємо на друге. Але, по-перше, я радий, що ці два законопроекти ідуть в парі. Я сподіваюсь, що ми їх в парі і проголосуємо в першому читанні. І думаю, що робочі групи насправді будуть схожі по своєму складу в обох законопроектах, тому що вони хоча і різні, але все ж таки пов'язані.

Тут дуже важливо, що ми обидва, якщо ви помітили по висновку до першого законопроекту, ми їх будемо голосувати у Верховній Раді і готувати до другого читання по 116 статті Регламенту, які нам дозволяють вносити правки в ті місця, які не регулюються законопроектом поданим, або в інші закони України. Це нам дозволить якраз виправити всі термінологічні неточності, або зробити посилання, або виправити ті визначення, які в цьому законі застосовуються, але саме визначення знаходиться в інших законах. Тобто ми якраз всі ці юридичні моменти передбачили наперед, бо це два непростих закони насправді, достатньо складних, і, вочевидь, можуть потребувати внесення змін в інші закони для того, щоб точно не було суперечностей між різними законодавчими актами.

Шановні колеги, хто ще хоче висловитись з приводу цього законопроекту? Якщо немає бажаних, то переходимо до прийняття рішення.

Шановні колеги народні депутати, ставлю на голосування проєкт рішення комітету.

Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до частини першої статті 93 Регламенту Верховної Ради України включити проєкт Закону України про підтримку та розвиток інноваційної діяльності (реєстраційний номер 13715), поданий Кабінетом Міністрів України, до порядку денного чотирнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.

Відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проєкт Закону України реєстраційний номер 13715, поданий Кабінетом Міністрів України, за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Доручити Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій доопрацювати зазначений законопроект з урахуванням пропозицій і поправок суб'єктів права законодавчої ініціативи, пропозицій, висловлених

у висновку Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій від 24 жовтня 2025 року, відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні.

Доповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання визначити народного депутата України, голову підкомітету з питань науки та інновацій Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій Колюха Валерія Вікторовича.

Хто – за? Прошу проголосувати.

КОЛЕБОШИН С.В. За Колебошин.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

КОВАЛЬ О.В. Коваль – за.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

_____. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги. Рішення прийнято одноголосно.

Ну, і третій пункт порядку денного: про проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів у зв'язку із ратифікацією Конвенції Ради Європи про запобігання насильству щодо жінок та домашньому насильству й боротьбу з цими явищами (Стамбульська конвенція) з питань освіти та підготовки спеціалістів (реєстраційний номер 14046), поданою народним депутатом України Мезенцевою-Федоренко та іншими народними депутатами України.

Доповідачем має бути пані Марія Мезенцева-Федоренко.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Я на місці, пане голову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Марія, дуже радий, що ви з нами. Вам тоді слово. Співдоповідачем буде Сергій Валерійович Колебошин.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Дуже дякую, колеги.

ВОРОНОВ В.А. Сергій Віталійович, а можна, я дуже вибачаюсь, я просто хотів попросити. Я запізнююсь на нараду на одну, хотів просто спитати, а можу я свій голос віддати, як буде голосувати комітет, мій голос "за". Якщо можна, я можу проголосувати за це питання наперед.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую. Домовились.

Перепрошую, пані Марія, будь ласка.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Дякую. Дякую дуже, за ваш голос. Дякую.

Колеги, дуже простий і дуже важливий законопроект, який наближує нас до виконання насправді того документу основоположного щодо запобігання насилля, домашнього насилля щодо жінок, чоловіків і взагалі туди потрапляють також і діти, тобто загалом ідеться мова про все населення України. Ми з вами і ви як члени профільного комітету розумієте, що все починається з освіти, доступу до освіти інформації.

Тому даний законопроект пропонує виконання статей 14 і 15 Стамбульської конвенції, яку ми з вами ратифікували, над якою працювали понад десять років як юристи і міжнародники-правники, ввести такі поняття, які насправді додають до навчальних процесів і адаптують до рівня розвитку учнів, тобто, звісно, це залежить від початкова, середня чи вища школа і так далі, певну важливість щодо розуміння своїх прав, такі, як право на особисту цілісність, протидія насильству, чому це важливо, як захистити свої права, певне нестереотипні гендерні ролі, такі як дівчинка-айтішниця чи дівчинка-пілотеса дрону, наприклад. І з таких питань навчальний матеріал буде адаптований для того, щоб у стосунках було менше насильства, було розуміння, чому це не відповідає правам людини, чому зазіхати на фізичну і моральну сторону здоров'я іншої людини не можна, що це, звісно, карається. У нас вже внесені в Кримінальний процесуальний кодекс зміни. І це буде формувати навчальні плани у відповідності, як я зазначила, по рівню навчання. Звісно, нам треба також зрозуміти, що наші навчальні структури, вони дуже різні. Ми повинні врахувати, що це може бути і культурно-дозвільна програма і, звісно, засоби масової інформації, поширення, розповсюдження, міжнародні партнери нам готові допомогти з цим.

Звісно, ми розуміємо, що є потреба і права жертви. До ратифікації ми з вами розуміли, що навіть та особа, дитина чи доросла людина, яка стає свідком насилля, є насправді потерпілою стороною. Такі важливі речі і розуміння понять стосовно цього будуть допомагати нам запобігати повторної віктимізації, взагалі запобігати насильству і допомагати, щоб це правильно трактувалося в суспільстві.

Дуже дякую за надане слово. Це дуже простими словами, пане голову. Я просто не буду вдаватися в техніко-юридичні аспекти. Думаю, що для колег буде так максимально просто і зрозуміло. Дуже дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Марія.

Співдоповідачем є Сергій Валерійович Колебошин, заступник голови комітету. Сергій Валерійович, будь ласка.

КОЛЕБОШИН С.В. Дякую, колеги.

Насправді було б набагато краще, якби на підкомітеті був один з авторів законодавчої ініціативи, багато питань не виникало. Оскільки насправді на підкомітеті з питань вищої освіти ми розглядали цей законопроект. Юлія Миколаївна Гришина доповідала його. І враховуючи досить велику кількість зауважень від різних організацій, інституцій, гравців, зокрема науково-експертне управління, наше профільне Міністерство освіти і науки, низку інших інституцій, було прийнято рішення щодо відправлення цього законопроекту суб'єкту законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Разом з тим зазначу, що з висновків, які ми отримали, особисто я не побачив чогось принципово такого, що, скажемо так, ставило під сумнів взагалі доцільність прийняття цієї законодавчої ініціативи, щось таке критичне і так далі. В основному все це стосується, буде так простою мовою, термінологічного хаосу того, що занадто багато речей треба, скажемо так, або змінити формулювання, або по-іншому викласти, або ще якісь інші юридичні нюанси.

Відповідно якщо говорити про висновок підкомітету, то знову ж таки скажу, що підкомітет визначився щодо відправлення законопроекту на доопрацювання. Але я думаю, що поле для дискусії, для обміну думками в нас відкрите, і, власне, те може відбутися...

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Валерійович. Як кажуть, дуже цікаво, але мало що зрозуміло.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Так точно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, колеги...

КОЛЕБОШИН С.В. Якщо дуже коротко, підкомітет порадив відправити законопроект на доопрацювання. Якщо бажання, можна ставити цей висновок на...

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. ...*(Не чути)* не запрошували на підкомітет, щоб дискутувати це більш розлого. І в суб'єктів законодавчої ініціативи є ще свої комітети, підкомітети, пленарні засідання і робочий округ.

КОЛЕБОШИН С.В. Хто я такий, щоб сперечатися з цією тезою. Я просто озвучив те, що було позавчора. От і все.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Нас просто не запрошували на цю профільну дискусію. Дякую. Я просто прошу це врахувати на подальшу роботу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, вас не запрошували... Пані Марія, дайте мені задати запитання.

КОЛЕБОШИН С.В. Хочу сказати, що профільної дискусії не відбулося, відбулася просто констатація факту щодо висновків інших різних стейкхолдерів і відповідно обсягу тих речей, які треба доробити. Але я знову ж таки кажу, з величезною повагою до суб'єктів законодавчої ініціативи, я і запропонував зараз провести ту дискусію, яка не відбулася. Ось і все. Тобто насправді, говорячи простою мовою, я на вашій стороні, а не на іншій.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Дякуємо. Кудись подівся пан голова.

КИРИЛЕНКО І.Г. Маленька репліка моєму другу Колебошину. Він мене чує? Сергій, чуєш мене чи ні?

КОЛЕБОШИН С.В. Я завжди вас чую, да, да.

КИРИЛЕНКО І.Г. Ну ви ж одесит, ви ж прекрасно знаєте, що сперечатися з жінкою абсолютно даремно, і твоя перемога, і твоя поразка обернеться твоєю ганьбою. Погоджуйся!

КОЛЕБОШИН С.В. Іван Григорович, я ж навпаки сказав Марії, що я на вашому боці, саме тому я і запропонував зараз подискутувати, а не приймати огульно рішення підкомітету. Я ж про це і кажу.

КИРИЛЕНКО І.Г. Тоді став на голосування і все, і позитивно голосуємо.

КОЛЕБОШИН С.В. У нас голова є, він же веде засідання.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Немає поки що голови.

КОЛЕБОШИН С.В. Як тоді, якщо в нас є представник Міністерства освіти і науки, запропонував би прокоментувати ті зауваження, бо в них насправді критична низка зауважень була щодо цієї ініціативи законодавчої, щоб ми все ж таки почули з перших вуст, а не в паперовому вигляді.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я сподіваюся, що ви закінчили дискусію між собою. Я двічі намагався задати вам обом питання, зараз я вам всім виключив звук, бо воно якось так не працює. Голова комітету задає питання одному з учасників, ви продовжуєте говорити між собою, я просто вирішив піти займатися своїми справами, поки ви закінчите дискусію. Ну це просто неповага, друзі, так воно не дуже працює.

В мене просте питання. Пані Марія, вас запрошували на засідання підкомітету?

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Я запрошення не отримувала...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не отримувала.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. ...ні на пошту, вербально – теж ні. На підкомітет не запрошена. На ваш комітет основний запрошена була.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую, пані Марія.
Сергій Валерійович, це був чий підкомітет?

КОЛЕБОШИН С.В. Юлії Миколаївни Гришиної, яка і доповідала цей законопроект. Я ... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юлія Миколаївна є з нами? Юлії Миколаївни з нами немає на засіданні комітету.

Є наступна пропозиція, щоб ми не затягували зараз час по цьому законопроекту. Я пробігся очами всі висновки. Там є зауваження до цього законопроекту, але сказати, що вони критичні, які зносять, в принципі, саму ідею, ні, є там зауваження щодо надмірності деяких положень, є зауваження щодо того, що це вноситься в законопроекти, яких вже не існує або які є інші, є пропозиція наступна. Шановні колеги, щоб ми зараз не затягували час, не входили в дискусію і не прийняли випадково невиваженого рішення, я пропоную повернутися розгляд цього законопроекту в підкомітет, і нехай підкомітет збере авторів законопроекту в першу чергу разом з усіма стейкхолдерами, які дали свої зауваження. І ми спокійно на підкомітеті пройдемося більш ретельно по цьому законопроекту, подивимося, чи можна це виправити до другого читання, якщо це буде технічно неможливо, то підкомітет підтвердить своє рішення з приводу відправлення на доопрацювання, якщо це буде технічно можливо, можливо, підкомітет прийме інше рішення, і тоді в нас із вами буде поле для дискусії вже більш фахове і на засіданні комітету. Бо зараз, я так розумію, що в нас немає голови підкомітету, яка розглядала цей законопроект, автори не мали можливості висловитися, зараз в нас буде глибока дискусія, яку, ми на годину зайдемо в суть законопроекту і всі нарешті його прочитають і розберуться. Для того, щоб не виносити це на публіку, давайте ми все ж таки повернемо його на підкомітет на додатковий розгляд або повторний розгляд. Ви не заперечуєте, шановні колеги?

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Не заперечуємо. Там уже, пане голову, в коментарях є у нас види зауважень, от пан Віталій Панюк пише про

термінологію, "психічне насильство" замінити на "психологічне". Вочевидь, що ми це можемо по тексту опрацювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, да, зрозуміло.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Ми можемо повернутися, звісно. Я повідомлю своїх колег, співавторів, ми готові повернутися до підкомітету і тоді знову зустрітися з вами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, колеги. Давайте тоді, щоб не продовжувати зараз цю дискусію...

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Пан Олег, мені здається, Шаров хоче висловитися. Чи це по нашому законопроекту... Пане голово, я просто бачу руку. Не знаю, чи бачите ви.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, я теж її бачу. Пане Олеже, хочете суттєве зауваження висловити?

ШАРОВ О.І. Розумієш, Сергій Віталійович, я хочу навпаки підтримати вашу пропозицію. Тобто гарний законопроект, але багато дрібних зауважень, які можуть його знецінювати, якщо буде так прийняті. Міністерство підтримує, і ми готові взяти участь в додатковому обговоренні, може навіть у вигляді якоїсь робочої групи спочатку, щоб це було дійсно ефективний і класний проект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олеже Ігоровичу.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. А пані Юлія з нами, пане голово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що-що?

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Пані Юлія з нами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. О, пані Юлія з нами, до нас підключилася. Юлія Миколаївна.

ГРИШИНА Ю.М. Пані Юлія завжди з вами. Да, Сергій Віталійович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скажіть, будь ласка, чому підкомітет з питань вищої освіти відправив законопроект реєстраційний номер 14046, рекомендував його відправити на доопрацювання. Бо зараз навіть в членів комітету виявилися... виникли сумніви з цього приводу.

ГРИШИНА Ю.М. Сергій Віталійович, доповідаю. Ми на засіданні підкомітету з питань вищої освіти розглянули цей законопроект. Були присутні, я не знаю, думаю, майже всі члени цього підкомітету. Ми розглянули експертні висновки. Вони містили цілу низку зауважень, і ми єдиногolosно прийняли рішення відправити його на доопрацювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Миколаївна, а пані Марія каже, що вона не була запрошена на засідання підкомітету.

ГРИШИНА Ю.М. Ну, це потрібно запитати в пані Олені, чому вона не була запрошена.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Марію, автора законопроекту.

ГРИШИНА Ю.М. Олену Іванівну я маю на увазі, голову секретаріату, чому не була запрошена пані Марія. ...*(Не чути)* запрошуємо головних авторів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, колеги, розберемося.

Є пропозиція, Юлія Миколаївна, добре, що ви підключилися, ми тут вже негласно всі підтримали, зараз формалізуємо цю пропозицію, я думаю, що вона навіть не потребує окремого голосування, щоб ми зараз зняли з розгляду цей пункт порядку денного, повернули його в підкомітет для того, щоб автори могли свою позицію донести членам підкомітету, щоб ми зараз, кожен із нас глибоко не занурювався в деталі законопроекту. Є пропозиція повернути його на розгляд в підкомітет. Я бачу, що всі стейкхолдери, основні стейкхолдери, які висловили свої зауваження, готові подивитися, чи можна їх врахувати між першим і другим читанням. Щоб ми зараз просто не прийняли випадкового рішення і не знесли цілком гарний законопроект, який можна доопрацювати. Якщо його буде неможливо доопрацювати до другого читання, тоді підкомітет підтвердить своє рішення, і ми тоді спокійно, з чистою совістю приймемо своє рішення спільно на комітеті.

Юлія Миколаївна, ви не заперечуєте?

ГРИШИНА Ю.М. Ні, звичайно... заперечую. Я просто прошу, да, секретаріат тоді врахувати цю історію і обов'язково запрошувати на засідання підкомітетів головних авторів законопроекту. Звичайно, як ми завжди, в принципі, і робимо. Так, Сергій Віталійович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все. Дякую, колеги. Тоді це не потребує голосування, ми просто знімаємо з порядку денного цей пункт, повертаємо його на розгляд в підкомітет.

І в нас залишається останній пункт порядку денного, пункт п'ятий – "Різне". Чи є бажаючі виступити в "Різному"?

Якщо немає, то щиро дякую вам всім за участь, за приділений час. На цьому засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій вважається закритим.

Дякую, колеги. До побачення. Гарного продовження дня, тихого, спокійного, теплого і світлого.